

Sisäministeriö
Rajavartio-osasto

14.08.2018

Sisäministeriö
Poliisiosasto

Lausuntopyyntö SMDno-2018-282

Työryhmän ehdotus poliisin toimivaltuuksiksi puuttua lennokkien ja miehittämättömien ilma-alusten kulkuun

Sisäministeriö on pyytänyt Rajavartiolaitokselta lausuntoa ehdotuksista poliisin toimivaltuuksiksi puuttua lennokkien ja miehittämättömien ilma-alusten kulkuun. Sisäministeriön rajavartio-osasto (Rajavartiolaitoksen esikunta) on osallistunut ehdotukset valmistelleen työryhmän työskentelyyn, ja Rajavartiolaitoksen hallinnonalan näkemykset on otettu pääsääntöisesti hyvin huomioon.

Hallitus on esittänyt, että rajavartiomiehelle säädettäisiin toimivaltuus puuttua miehittämättömän ilma-aluksen ja lennokin kulkuun, jos se on välttämätöntä rajaturvallisuuden ylläpitämiseksi, turvaamistehtävän tai meripelastustehtävän suorittamiseksi taikka Rajavartiolaitoksen erittäin tärkeän toiminnan suojaamiseksi (HE 201/2017 vp). Hallitus on esittänyt miehittämättömien ilma-alusten ja lennokkien kulkuun puuttumisen mahdollistavaa toimivaltuutta myös Puolustusvoimille (HE 72/2018 vp). Rajavartio-osasto pitää tärkeänä, että myös poliisille yleisviranomaisena säädettäisiin vastaavat toimivaltuudet puuttua miehittämättömän ilma-alusten ja lennokkien kulkuun.

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi poliisilakiin säännökset, joiden perusteella poliisi voisi puuttua lennokkien ja miehittämättömien ilma-alusten kulkuun silloin, kun se olisi välttämätöntä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi, rikosten ennalta estämiseksi tai jo aloitetun rikoksen keskeyttämiseksi, erityisten valvontakohteiden vartioimiseksi, poliisitehtävän tai merkittävän valtiollisen tapahtuman turvaamiseksi taikka onnettomuuspaikalla suoritettavien toimenpiteiden tai toimenpiteen kohteena olevan henkilön yksityisyyden suojaamiseksi. Rajavartio-osasto pitää ehdotettujen toimivaltuuksien laajuutta poliisin lakisääteiset tehtävät huomioon ottaen asianmukaisena.

Rajavartio-osasto esittää harkittavaksi, onko sääntelyssä tarpeen nimenomaisesti mainita laitteen tilapäistä haltuun ottamista ja sen käytön estämistä, vai olisiko yleisempi säännös kulkuun puuttumisesta riittävä. Rajavartio-osasto pitää joka tapauksessa toivottavana sitä, että termeille ei annettaisi lainsäädännössä yleiskielestä poikkeavaa merkitystä.

Poliisilakiin ehdotettu sääntely oikeuttaisi poliisimiehen käsittelemään lennokin tai miehittämättömän ilma-aluksen käyttöön liittyvää radioviestintää, välitystietoja ja sijaintitietoja. Säännöksen nojalla hankitut tiedot olisi hävitettävä viipymättä teknisen laitteen käyttämisen jälkeen, jollei laissa toisin säädettäisi. Rajavartio-osasto kiinnittää

huomiota siihen, että säännöksen ehdotettu sanamuoto poikkeaisi siitä, mitä rajavartiomiehen toimivaltuuksia koskevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan. Rajavartiolakiin ehdotetun uuden pykälän mukaan luonnolliseen henkilöön yhdistettävissä oleva tieto olisi hävitettävä viipymättä, ellei laissa toisin säädetä. Tällainen sääntely on arvioitu välttämättömäksi, koska rajavartiomiehelle ehdotettujen toimivaltuuksien ei ole katsottu täyttävän perustuslain 10 §:n 3 momentin mukaisia edellytyksiä tilanteista, joissa luottamuksellisen viestin suojusta on mahdollista lailla poiketa. Lausunnolla olevassa esityksessä luottamuksellisen viestin suojaan puuttuminen on eräiltä osin rinnastettu perustuslain 10 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin turvallisuustarkastuksiin.

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
Kenraalimajuri

Ilkka Laitinen

Lainsäädäntöneuvos

Anne Ihanus

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Rajavartiolaitos 14.08.2018 klo 15:45. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

TIEDOKSI

RVLE oikeudellinen osasto ja raja- ja meriosasto